ΑΠΟ ΤΑ «ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΒΙΛΙΤΩΣ»

ΠΡΟΔΟΣΙΑ

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΛΟΥΪΣ

Ὅταν ξανᾶρθε, ἔκρυψα τὸ πρόσωπό μου μές στὰ χέρια μου.

Κι' ἐκεῖνος μοῦπε :

— Τί φοβᾶσαι ; Ποιὸς μᾶς εἶδε πού φιληθήκαμε ;

— Ροιτᾶς ποιὸς μᾶς εἶδε ; τοῦ ἀποκρίθηκα. Ἡ νύχτα καὶ τὸ φεγγάρι, τ' ἀστέρια κ' ἡ χαραυγή...

Ἡ σελήνη καθρεφτίστηκε στὴ λίμνη καὶ τῶπε στὸ νερὸ ποὺ κυλάει κάτω ἀπ' τὶς λεῦκες...

Τὸ νερὸ τῆς λίμνης τῶπε στὸ κουπί, τὸ κουπὶ στὴ βάρκα κι' ἡ βάρκα στὸν ψαρᾶ...

Ἂν σταματοῦσε δῶ, τὸ κακὸ θἄταν μικρό. Ἀλλὰ ὁ ψαρᾶς τῶπε σὲ μιὰ γυναῖκα...

Τῶπε σὲ μιὰ γυναῖκα κ' ἀπ' τὴ γυναῖκα αὐτὴ θὰ τὸ μάθουν κ' ὁ πατέρας μου κι' ἡ μητέρα μου κ' ὅλη ἡ χώρα, καλέ μου κι' ἀγαπημένε μου...

ΟΝΕΙΡΟ

— «Ἀπάψε σ' εἶδα στὸν ὕπνο μου, μοῦπε. Εἶχα τὰ ξέπλεκα μαλλιά σου τριγύρω ἀπ' τὸ λαιμό μου, τἄχα σὰν μαῦρο περιδέραιο τριγύρω ἀπ' τὸ λαιμό μου καὶ ἀπάνω στὸ στῆθος μου...

»Τὰ χάδεινα καὶ τὰ πίστευα δικά μου κι' εἴμαστε σὰν δεμένοι μὲ τὰ ἴδια τὰ μαλλιά σου, τὸ στόμα μὲ στόμα, σὰν δυὸ ροδοδάφνες ποὺ ἔχουν συχνὰ τὴν ἴδια ρίζα μές στὴ γῆ.

»Καὶ σιγὰ-σιγὰ μοῦ φάνηκε πὼς σμίγαμε γιὰ πάντα, πὼς ἐγὼ γινόμουν ἐσὺ καὶ πὼς ἔμπαινες βαθειὰ μέσα μου, παρόμοια μὲ ὄνειρο γλυκό...»

Ὅταν τελείωσε τὴ διήγησί του, ἔβαλε τὰ χέρια του ἀπάνω στοὺς ὤμους μου ἀπαλὰ καὶ μὲ κύτταξε μὲ βλέμμα τόσο γοητευτικὸ ποὺ χαμήλωσα τρεμουλιάζοντας τὰ μάτια μου».

ΟΡΚΟΣ

«Ὅταν τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβη ὥς τὴ χιονοσκέπαστη κορφὴ τοῦ βουνοῦ κι' ὅταν θὰ μποροῦν νὰ σπείρουν σιτάρι μές στὴν τρικυμισμένη θάλασσα...

»Ὅταν φιτρώσουν στὶς λίμνες ὀξιὲς καὶ στοὺς βράχους νερολούλουδα, ὅταν ὁ ἥλιος μαυρίσει καὶ τὸ φεγγάρι πέσει ἀπάνω στὰ χορτάρια...

»Τότε καὶ μόνο τότε θ' ἀγαπήσω ἄλλη γυναῖκα καὶ θὰ σὲ λησμονήσω ἐσένα, Βιλιτώ, ψυχὴ τῆς ψυχῆς μου καὶ καρδιὰ τῆς καρδιᾶς μου...»

Αὐτὰ μοῦ εἶπε ὁ ἀγαπημένος μου σκύβοντας ἀπάνω στ' αὐτί μου κι' ἀμέσως ἔννοιωσα τὴν εὐτυχία νὰ μοῦ πλημμυρίζη τὰ στήθη...

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ

Η ΑΙΩΝΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Τὴ μικρὴ βασιλοποῦλα, τὴν ὄμορφη καὶ γνωστική, τὴν εἶχε πάρει ἀπ' τὰ μικρά της χρόνια μιὰ σκληρὴ νεράϊδα καὶ τὴν ἐπῆγε σ' ἕνα ἔρημο νησί.

Δὲν θὰ χάσω τὸν καιρό μου λέγοντάς σας τὴν αἰτία ποὺ ἔσπρωξε τὴν κακὴ νεράϊδα νὰ κάμη μιὰ τέτοια ἄσπλαχνη πρᾶξι, γιατί αὐτὸ δὲν σᾶς ἐνδιαφέρει καθόλου. Πρέπει μονάχα νὰ ξέρετε πὼς ἡ μικρὴ βασιλοποῦλα στενοχωριότανε πολὺ στὸ μέρος ἐκεῖνο, γιατί δὲν ὑπῆρχαν ἐκεῖ καθόλου κάτοικοι.

Κατὰ τὰ ἄλλα ὅμως στὸ μακρυνὸ αὐτὸ νησὶ ἀνθοῦσαν τὰ ὡραιότερα λουλούδια τῆς γῆς, κάτω ἀπ' τὸν πιὸ γελαστὸ οὐρανό, πάνω στὸν ἀποῖο περνοῦσαν σὰν ἀγγελούδια φτερωτὰ σύννεφα ἄσπρα καὶ σύννεφα χρυσοκόκκινα. Ποιυλιὰ πολύχρωμα ἔψαλλαν στὰ δάση, ποὺ ἦσαν πάντα πράσινα καὶ μοσχοβολισμένα, κι' ἡ θάλασσα ποὺ πήγαινε μουρμουρίζοντας γλυκὰ-γλυκὰ ν' ἀναπαυτῆ στὴν ἀκρογιαλιὰ ἔφερνε κάθε τόσο μαζύ της μαργαριτάρια, διαμάντια καὶ ἄλλα πολύτιμα πετράδια.

Κάθε φορὰ ποὺ ἡ μικρὴ βασιλοποῦλα κύτταζε τὸν ἑαυτό της στὸν καθρέφτη τοῦ ρυακιοῦ, στολιζόταν μὲ μεγάλα φύλλα ἢ μὲ λουλούδια κι' ἔβαζε ὁτὸ κεφάλι της κ' ἀπὸ τὰ πολύτιμα αὐτὰ πετράδια καὶ γελοῦσε, ἂν καὶ μελαγχολική, γιὰ τὴν ὀμορφιά της.

Δὲν ἦταν μόνο ἡ ἐρημιὰ ποὺ τὴν ἔκανε τόσο δυστυχισμένη. Στενοχωριόταν πιὸ πολύ, γιατί στὸ νησὶ αὐτὸ δὲν εὕρισκε τίποτε νὰ φάη.

Ἀπὸ τὰ κλαδιὰ τῶν δέντρων κρεμόντουσαν λουλούδια ἄσπρα καὶ κόκκινα, ἀλλὰ οὔτ' ἕνα φροῦτο, οὔτ' ἕνα χαμοκέρασο, οὔτ' ἕνα σταφύλι...

Κι' ὅταν ἡ μικρὴ βασιλοποῦλα ποὺ τὴν ἐβασάνιζε σκληρὰ ἡ πείνα, ἔβαζε στὸ στόμα της ἄνθη καὶ χορτάρια, αὐτὰ γινόντουσαν ἀμέσως ἔντομα καὶ πετοῦσαν μακρυά.

Θὰ σᾶς φαίνεται παράξενο ἴσως πῶς ἡ μικρὴ βασιλοποῦλα μπόρεσε νὰ ζήση καὶ δὲν πέθανε τῆς πείνας, στὸ ἐρημονῆσι ὅπου βρισκόταν ἐξόριστη.

Δὲν φαντάζεστε ὅμως πόσο ἡ κακὴ νεράϊδα ἦταν πονηρή. Χάρι σ' αὐτή, ἡ ἐξόριστη, ἂν καὶ δὲν εὕρισκε τροφή, δὲν πάθαινε τίποτε.

Μόλις ξημέρωνε, ἔβγαινε ἔξω, πήγαινε ἀπὸ δῶ, γύριζε ἀπὸ κεῖ, καθόταν, ξανασηκωνόταν, ἔσφιγγε τὸ στῆθος μὲ τὰ χέρια της καὶ δὲν εὕρισκε πουθενὰ ἡσυχία. Κάποτε ἔγλυφε τοὺς βράχους, γέμιζε τὸ στόμα της μὲ θαλασσινὴ ἄμμο καὶ προσπαθοῦσε νὰ δαγκάση τὶς πέτρες. Μὰ τίποτε δὲν καταπράϋνε τὴν πεῖνα της.

Τῆς φαινόταν περίεργο πῶς τὴ νύχτα τὰ μικρὰ ἀστέρια δὲν ἐφανέρωναν καμμιὰ συγκίνησι βλέποντάς την τόσο δυστυχισμένη. Ἴσως ὅμως νὰ τἄχε κάνει κάκα κι' αὐτὰ ἡ νεράϊδα.

Ἡ μικρὴ βασιλοποῦλα δὲν εἶχε ἄλλη ἐπιθυμία παρὰ πῶς νὰ ἱκανοποιήση τὴν ἀδιάκοπη πεῖνα της. Πολλὲς φορές, ὅταν βρισκόταν μόνη μές στὴ νύχτα, σήκωνε τὰ χέρια της πρὸς τὴ σελήνη καὶ τὴν παρακαλοῦσε νὰ τὴ λυπηθῆ.

Ἐπὶ τέλους ἡ νεράϊδα ἀποφάσισε νὰ τῆς στείλη τροφὲς καὶ διάταξε ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀκολούθους της νὰ πάη στὸ ἐρημονῆσι μ' ἕνα καλάθι γεμᾶτο ἀπὸ τὰ ὡραιότερα φροῦτα τοῦ κόσμου.

Ἐνῶ λοιπὸν ἡ ἐξόριστη προγκήπισσα περιπλανιόταν μόνη της καὶ στενοχωρημένη στὴν ἀκρογιαλιά, εἶδε νἄρχεται ἀπὸ πέρα πρὸς τὸ μέρος της ἕνας νέος καλοντυμένος ποὺ βαστοῦσε ἕνα καλάθι μὲ ροδάκινα, δαμάσκηνα, σταφύλια, σῦκα καὶ κατακόκκινα κεράσια.

Ἡ κόρη ἔτρεξε ἀμέσως νὰ τοῦ τ' ἁρπάξη καὶ νὰ τὰ φάη.

Ὅταν ὅμως ὁ ἀκόλουθος τῆς νεράϊδας ἔφτασε πιὸ σιμά, τῆς φάνηκε τόσο ὡραῖος μὲ τὰ ἄσπρα του δόντια, μὲ τὰ γαλάζια του μάτια, μὲ τὰ τριανταφυλλένια του μάγουλα καὶ τὰ κατακόκκινα χείλη του, ποὺ ἔμεινε ἀκίνητη καὶ θρυφὴ ἀπ' τὴ γοητεία ποὺ ἔννοιωθε.

Καθότανε μπροστά του, χωρὶς νὰ σαλεύη καθόλου, καὶ τὸν κύτταζε εὐτυχισμένη, ἂν καὶ πεινοῦσε ὑπερβολικά.

— Πάρε νὰ φᾶς γλυκὰ φροῦτα, ὡραία προγκήπισσα, τῆς εἶπε τότε ὁ ἀκόλουθος. Ἔχεις χρόνια καὶ χρόνια νηστική κι' ἡ πεῖνα σοῦ σπαράζει τὰ σπλάχνα !...

Μὰ ἡ μικρὴ βασιλοποῦλα ἀντὶ νὰ ριχτῆ στὰ ὑπέροχα φροῦτα, πήδησε ἀπάνω του κι' ἄρχισε νὰ τὸν φιλῆ, νὰ τὸν φιλῆ μὲ πάθος, στὰ κόκκινά του χείλη !...

ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ

□ □ □ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ □ □ □

Ὁ περίφημος μουσικοσυνθέτης Βέμπερ.

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Κι' ἐργάζεστε γι' αὐτούς ;

Η ΚΥΡΙΑ.— Ναί, ἐργάζομαι.

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Μὰ εἶστε θαυμασία ! Καὶ ἐργάζεστε ἐπικερδῶς ;

Η ΚΥΡΙΑ.— Κάνω ὅ,τι μπορῶ, κύριε. Κοπιάζω, εἰν' ἡ ἀλήθεια, ἀλλὰ ἔτσι μπορῶ καὶ σπουδάζω τοὺς μικρούς μου ἀδελφούς.

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Μὰ εἶστε ἀξιολάτρευτη ! Μιὰ λογία ποτὲ δὲν θὰ τὸ ἔκανε αὐτό. Μαγειρεύετε, ψωγίζετε, ἐργάζεστε...

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ.— Καὶ τί ἐργασία κάνετε, κυρία ;

Η ΚΥΡΙΑ.— Εἶμαι... Εἶμαι... Τέλος πάντων τί σᾶς ἐνδιαφέρει τί εἶμαι ;... *(Τὸ τραῖνο σταματάει).*

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Ἔστω, δεσποινίς... Δὲν ἐπιμένω. Πέστε μου μόνον, θὰ θέλατε νὰ γίνετε γυναῖκα μου ;

Η ΚΥΡΙΑ, *(ἑτοιμαζομένη νὰ κατέβη).*— Ἀδύνατον, κύριε !...

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Γιατί ;

Η ΚΥΡΙΑ.— Γιατί ; Γιατί εἶμαι... ἡ Ἔλσα Ντεπέ !

ΚΑΡΟΛΟΣ, *(μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα).*— Εἴσαστε...

Η ΚΥΡΙΑ.— Ναί, εἶμαι ἡ Ἔλσα Ντεπέ. Γιατί μὲ κυττάζετε ἔτσι ; Εἶμαι ἡ Ἔλσα Ντεπέ, ἡ συγγραφεύς, ἡ γυναῖκα ποὺ σᾶς κάνει ἀηδία... Θέλετε νὰ μὲ παντρευτῆτε ;... Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς κάνω ἕνα τέτοιο κακό... Θεὸς νὰ φυλάξη !... *(Γελάει).*

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ.— Τί γκάφα !...

ΚΑΡΟΛΟΣ, *(κυττάζοντας τὴν κυρία ποὺ κατέβηκε στὸ σταθμό).*— Γκάφα ; Στραβωμόρα δὲν λὲς καλύτερα ;...

Η ΚΥΡΙΑ, *(ἀπ' τὸ σταθμό).*— Χαίρετε, κύριε Κάρολε !... Καὶ... καλὴ τύχη !...